

Dosarul nr. 2ra-609/2022
2-21076158-01-2ra-26042022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: D. Șușcevici)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Evgheni Calcovschi,
reprezentat de avocatul Iuri Sorochin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Evgheni
Calcovschi împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării
dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile, încasarea prejudiciului
moral și cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 14 mai 2021, Evgheni Calcovschi a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
examinarea în termen rezonabil a cauzei civile, încasarea prejudiciului moral,
cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii a indicat că la 22 aprilie 2016 a depus la Judecătoria
Chișinău, sediul Râșcani o cerere de chemare în judecată împotriva lui Dmitri
Mamaevschi prin care a solicitat încasarea datoriei, dobânzii de întârziere,
cheltuielilor de judecată.

A susținut că cererea de chemare în judecată respectivă a fost examinată timp
de 3 ani și 5 luni, deși cauza nu a fost una complicată, nu au fost efectuate
expertize judiciare etc, a fost depusă și cerere de urgentare, dar aceasta a fost
respinsă.

Reclamantul a mai menționat că prin hotărârea din 13 septembrie 2019 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea a fost admisă parțial, prin decizia
Curții de Apel Chișinău din data de 19 noiembrie 2020 au fost respinse apelurile
declarate, iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție din data de 21 aprilie 2021,
cererea de recurs a fost declarată inadmisibilă.

De altfel, a considerat că este încălcat grav dreptul său la judecarea cauzei
civile într-un termen rezonabil, prin ce i-au fost cauzat și un prejudiciu moral pe
care îl estimează la suma de 150 000 de lei.

Prin hotărârea din 12 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru
acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 13 iulie 2021, avocatul Iuri Sorochin, în interesele lui Evgheni Calcovschi, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de avocatul Iuri Sorochin, în interesele lui Evgheni Calcovschi și s-a menținut hotărârea din 12 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Evgheni Calcovschi împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de asistență juridică.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 1, 2, 4 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, Colegiul a reținut ab initio că garantarea libertății și a securității juridice a persoanei ar fi lipsită de sens dacă aceasta nu ar fi încredințată unei justiții independente și imparțiale, garanție a unui proces echitabil. Sistemul european de protecție a drepturilor omului garantează principiul supremației legii ca principiu fundamental al oricărei democrații și principiu de baza al ordinii publice europene.

Astfel, calitatea esențială a unei proceduri judiciare o formează accelerarea judecării fiecărei cauze, plângeri accelerare care nu trebuie să afecteze libertatea individuală a părților implicate în proces, drepturile altor persoane și nici interesele societății, deci o accelerare compatibilă cu nevoile justiției.

În acest sens, articolul 6.1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale prevede dreptul oricărei persoane la judecare în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale.

Scopul art.6.1 CEDO este de a asigura ca nici o persoană, realizarea sau limitarea drepturilor căreia depinde de desfășurarea unui proces să nu fie nevoită să aștepte un termen nejustificat de mare până la formularea deciziei finale. Acest principiu este atât un drept fundamental al omului, cât și o condiție pentru ca un proces să fie considerat echitabil.

În sensul prevederilor legale sus citate, a constatat că instanța de judecată este investită cu sarcina verificării circumstanțelor și motivelor unei eventuale încălcări a termenului de examinare în termen rezonabil a cauzei.

În contextul dat, perioada care trebuie luată în considerare începe cu ziua în care cauza a fost repartizată judecătorului raportor.

Reținând prevederile art. 2036 alin. (1), 2037 alin. (1)-(3) din Codul civil, în coroborare cu actele cauzei, Colegiul a observat că reclamantul apelant a invocat în cererea de chemare în judecată, în calitate de circumstanță de fapt judecarea cauzei civile înaintate la 22 aprilie 2016 în termen de 3 ani și 5 luni, cu încălcarea termenului de 3 luni prevăzut de art. 4 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, considerând că termenul rezonabil de judecare a cauzei civile a fost încălcat.

Totodată, Colegiul a atestă că perioada de referință pentru aprecierea termenului rezonabil de judecare a cauzei civile este intervalul de timp: 22 aprilie 2016 (data depunerii cererii de chemare în judecată) și 21 aprilie 2021 (data pronunțării hotărârii), perioadă în care cauza civilă a parcurs trei grade de jurisdicție, în perioada 02 iulie 2020 – 19 noiembrie 2020 s-a declarat stare de

urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova fiind instituit regimul special de activitate a instanțelor de judecată, caz în care termenul a fost suspendat pentru 4 luni 17 zile.

Sub un alt aspect, Colegiul a reținut și faptul că participanții la proces și-au valorificat drepturile procedurale prevăzute de legislația în vigoare, prin înaintarea diferitor cereri, prin neprezentarea la ședințele de judecată, ceea ce denotă că termenul rezonabil de judecare a cauzei nu a fost încălcat.

În contradictoriu, Colegiul a constatat că instanța judecătorească a acționat cu bună credință cu o suficientă diligență, a întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării obiective și sub toate aspectele a cauzei civile.

De altfel, Colegiul a respins argumentul apelantului referitor la pretinsa neexaminare în termen rezonabil a cauzei în condițiile în care o tergiversare nu a avut loc, iar în lipsa încălcării dreptului lui Evgheni Calcovschi la examinarea cauzei în termen rezonabil sunt nejustificate solicitările acestuia formulate în acțiune.

La 01 aprilie 2022, Evgheni Calcovschi, reprezentat de avocatul Iuri Sorochin, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 26 aprilie 2022 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, or până la data examinării recursurilor careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Evgheni Calcovschi, reprezentat de avocatul Iuri Sorochin, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Evgheni Calcovschi, reprezentat de avocatul Iuri Sorochin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Evgheni Calcovschi, reprezentat de avocatul Iuri Sorochin, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Evgheni Calcovschi, reprezentat de avocatul Iuri Sorochin, împotriva deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat